IV. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM. ÁRA 30 FILLÉR. 1954 MÁRCIUS 17.

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

E HETI SZÁM TARTALMÁBÓL:

Hogyan kell tanulni (2. old.) Nyilt levél egy hallgatótársamhoz (2. old.) Ankét a közgazdászban? (3. old.) Hogyan lett Borisz Andrejev filmszínész (3. old.) Van-e lehetőség a művelődésre? (4. oldal.)

Az MDP Központi Vezetősége vität nyit a módosított szervezeti szabályzat tervezet felett

„A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége megvitatás és hozzászólás céljából a párttagság elé terjeszti módosított szervezeti szabályzat tervezetét. A Központi Vezetőség utasítja a Szabad Nép szerkesztőbizottságát és valamennyi pártlap szerkesztőségét, hogy a párttagok és tagjelöltek javaslatainak és észrevételeinek adjanak nyilvánosságot."

A módosított szervezeti szabályzattervezet megjelent a Szabad Nép március 14-i számában.

A Közgazdász szerkesztőbizottsága felhívja egyetemünk párttagságát, hogy javaslatait, észrevételeit juttassa el a szerkesztőséghez.

Szerkesztőbizottság

TDK-HÍREK

Sikeres TDK ülést tartott március 11-én a Pénzügy-tanszék. A megbeszélésen résztvettek: Antos István elvtárs, a pénzügyminiszter első helyettese és a Magyar Nemzeti Bank devizaigazgatósága részéről N. Tóth Ferenc és Fekete János elvtársak.

A TDK ülés fő témája Latin-Amerika és az Egyesült Államok közötti valutáris ellentétek kérdése volt.

A magyar-délamerikai pénzügyi kapcsolatok alakulását Antos István és Fekete János elvtársak ismertették, míg Dél-Amerika második legnagyobb államának, Argentínának gazdasági helyzetéről és az ottani kormányzat gazdaságpolitikájáról N. Tóth Ferenc elvtárs, a devizaigazgatóság vezetője számolt be.

ÜNNEPSÉG

A Magyar Tanácsköztársaság létrejöttének 35. évfordulója alkalmából ünnepi megemlékezés lesz március 20-án, szombaton d. u. 2 órakor a III. sz. előadóteremben. Az ünnepi beszédet Fogarasi Béla rektor elvtárs tartja.

Bírálatok nyomán...

Egyetemünkön a történelmi materializmus oktatás ez év februárjában kezdődött el. Az elmúlt időben egyre több hallgatónk bírálta az előadásokat. Hallgatóink kifogásolják, hogy sokszor közismert dolgot nagyobb súllyal ismertetnek és az ismeretlenebb részeket pedig pár szóval elintézik.

Hiányosságnak hozták fel, hogy az ellenséges nézeteket épp csak érintik az előadásokon.

Problémáik vannak hallgatóinknak az idézetekkel is (különösen, ha az abszolut szellemről van szó). Sok esetben megzavarja őket, mert nem látják az idézet összefüggéseit.

Több elvtárs mondotta, hogy a rossz előadásmód nagy mértékben lerontja az előadást.

Hallgatóink kérik a tanszéket, hogy változtasson ezen a hiányosságokon, mert ezzel nagyban hozzájárul az anyag jobb és könnyebb elsajátításához. A bírálatokat meghallgatva, a tanszék részéről Mész László elvtárs a következőket mondta:

— Az előadásokban voltak hibák. Nincs még arra egy kialakult módszerünk, hogy a történelmi materializmus oktatását az egyetem sajátosságaira alkalmazzuk. Ez az első félév úgyszólván a tapasztalatszerzés ideje. A kritikák alapján javítani fogunk a következő előadásokon. Probléma számunkra, hogy a hallgatókban különbözők az igényességi fokok az anyagot illetően. Ezért feladatunk megtalálni a helyes középarányt, úgyhogy egyúttal újat is adjon az anyag. Helyes, hogy hallgatóink megmondják véleményüket, de ugyanakkor elvárjuk tőlük, hogy értsék meg a nehézségeket, másrészt pedig éljenek kritikával a lemaradók felé, mert sokan az alapkérdéseket sem értik, s ezek nagy mértékben hátráltatják a többiek fejlődését.

TDK-ülés

A politikai gazdaságtan „Kapitalizmus" TDK-ja március 9-én tartotta e félévben második ülését.

Muhi Kálmán: „A túltermelési válság a marxizmus-leninizmus klasszikusainál" című előadását és Bakonyvári László: „Sztálin elvtárs tanítása a túltermelési válságról az általános válság idején" c. korreferátumát vitatta meg.

Az előadók munkáját a körjónak értékelte és a felmerült kisebb pontatlanságok kijavítása után a tanszéki pályázatban való részvételére és a „TDK jobb előadásai" című kötetben való kiadásra javasolta. (Ha az megjelenik.)

Az ülésen 18 elvtárs vett részt, s vita a válság és a háború kérdésénél bontakozott ki.

Tudományos ülésszak Egyetemünkön

Egyetemünk f. hó 22—23-án tudományos ülésszakot rendez. Az ülésszakon Nagy Tamás elvtárs, a politikai gazdaságtan tanszékvezetője „A NEP alkalmazásának egyes kérdései Magyarországon" és Ujhegyi Gyula elvtárs a mezőgazdaság gazdaságtana tanszékének vezetője „Mezőgazdaságunk arányos fejlődésének egyes kérdései" címen tart referátumot. Az ülésszakon meghívottak, egyetemünk tanszemélyzete, és legkiválóbb hallgatói, valamint külső gazdasági szakemberek vesznek részt. Azok a hallgatók, akik érdeklődnek a tudományos ülésszak iránt és meghívót nem kaptak, a földszint IV. sz. teremben hangszórókon keresztül hallgathatják meg az ülésszak referátumait és az azokat követő vitát. A rektor elvtárs annak érdekében, hogy az ülésszakon minél többen vehessenek részt, 22-én szünetet engedélyezett.

Egy levelező hallgatótól

Kedves „Közgazdász"!

Győrött hárman vagyunk másodéves levelező hallgatók. Nekünk, vidékieknek nehézséget okoz, hogy nem áll módunkban az előadásokat hallgatni.

Komoly segítséget nyujtott az eddig fenntartott vidéki konzultációs központ. Az 1954-es költségvetés szűkebb kerete miatt azonban ezt nem tudja az Egyetem fenntartani.

Hegedűs Zoltán elvtárs, a Győri Közgazdasági Technikum pol.-gazd. szakos tanára felajánlotta, hogy társadalmi munkában ezentúl is rendszeresen, havonta kétízben foglalkozik velünk. Különösen nagy segítséget jelent ez nekem, mivel egyrészt mint családanyának, másrészt, mint dolgozónak sok nehézséget kell leküzdenem egyetemi tanulmányaim sikeres elvégzéséért.

Nagy örömmel és köszönettel fogadjuk Hegedűs elvtárs segítségét.

Mentes Lajosné. II/9. sz.

1848 MÁRCIUS 15-E

„Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag, Te a népek hajnal csillaga" — írja Petőfi a fellángoló európai forradalmak tüzében. Európa haladó államaiban a néptömegek utolsó harcra készültek fel — élet vagy halál — szabadság, vagy szolgaság volt a választásuk. 1848 február 25-én a párizsiak elűzték Lajos Fülöp királyt és kikiáltották a köztársaságot. E forradalmi tett hatása óriási volt más rab nemzetekre is. A feltörekvő polgárság már szűknek érezte azt a gunyát, melyet a feudalizmus szabott rá és mindinkább világossá vált előtte, hogy csak akkor vetheti le magáról, ha erőszakosan tépi szét. A parasztság,

Metternich futása. (Korabeli gúnykép.)

polgárság, munkásság mozgalmai egyre jobban kezdték megcáfolni V. Ferdinánd osztrák császár bizakodását, hogy a Metternich-rendszer „Engem és Metternichet még elbír!"

„Évek óta csaknem kirekesztőleges olvasmányom, reggeli és esti imádságom, mindennapi kenyerem a francia forradalmak története a világnak ez új evangéliuma, melyben az emberiség második megváltója, a szabadság hirdeti igéit" — olvashatjuk Petőfi naplójából. Más helyen ezt írja: *„Világosan láttam, hogy Európa naponként közeledik egy nagyszerű, erőszakos megrázkódáshoz. Ezt többször leírtam, még többeknek elmondtam. Senki sem hitte jövendölésemet, sokan kinevettek érte".*

Európa valóban megrázkódott és ebben a rázkódásban mennydörgésként hallatta hangját a vérnélküli magyar forradalom is.

Az osztrák politika egymásra uszítja a nemzetiségeket.

Március 15-ének közvetlen eredménye a sajtószabadság kivívása. Iróink, szerkesztőink kitörő örömmel fogadták a szellemi elnyomás megszűnését, amelynek elérésében nekik is nagy részük volt. A március 17-én, 18-án megjelenő lapok (Pesti Divatlap, Pesti Hírlap) első oldalán *„A sajtó szabad! Éljen a sajtószabadság!"* felkiáltások olvashatók. A lapok nagy része élt is az új lehetőségekkel, kimerítő leírását adják a nagy napnak. A Pesti Hírlap ezt írja a forradalomról: *„A tömeg mentében nőttön-nőtt, mint szokott a folyam. Ereje teljével érezni kezdé, miként legelső teendője, felszabadítani a láncolt Tytánt — a gondolatot. Igy született március 15-én délelőtt 11 ½ órakor a magyar sajtónak törvényes, tiszta, cenzura által meg nem fertőztetett ágyából az első ikerszülött"* (12 pont, Nemzeti dal). Majd így ír: *„Az egyesülési eszme* (értsd: forradalmi eszme) *az ifjúi kebel melegágyában fogamzott meg legelőbb".* Érthető tehát, hogy a forradalom vezérkara az ifjúság legjobbjaiból állott. Petőfi, Jókai, Irinyi, Bulyovszky beszédet intéznek a néphez a nyomda előtt. *„Délután 3 óra tájban ismét nevezetes dolgok történtek"* — folytatja a cikkíró. *„A városházánál, a tanács és választó polgárság, nyilvános közgyűlés tartván, a kinyomatott pontoknak folyamodványkénti aláírása* (király elé terjesztendő) *Szepessy Ferenc polgármester által megkezdetett".*

A Nemzeti Múzeum előtt Petőfi elszavalja a Nemzeti dalt. A forradalom részvevői Budán kiszabadítják Táncsics Mihályt és diadalmenetben hozzák Pestre. Este a Nemzeti Színházban a színészek polgári ruhákban, nemzeti színű kokárdákkal ékesítve játsszák a Bánk bán-t. Mikor a Táncsicsot kiszabadító tömeg a színházba érkezik, abbahagyják a játékot és nemzeti dalokat énekelnek. *„A figyelmes szemlélő meggyőződhetett, hogy e fiatalabb nemzedék megérdemli, hogy azon szebb jövő örököse legyen, melynek kivívásában oly elvitázhatatlan dicső részt vön"* — fejezi be tudósítását a Pesti Hírlap.

„Ez volt március 15-e. Eredményei olyanok, melyek e napot örökre nevezetessé teszik. Események folytatásának ez közönséges volna, kétségkívül, de tekintve annak, ami volt, kezdetnek, nagyszerű, dicső. Nehezebb a gyermeknek az első lépést megtennie, mint mérföldeket gyalogolni a meglett embernek" — írja Petőfi.

A márciusi ifjak lelkesedése nem volt puszta szalmaláng. Amikor a kivivott jogokat a bécsi udvar vissza akarta vonni és később a nemzetet választót elé állította — béke, vagy háború — a nép az igazságos háborút választotta. Marx, aki figyelemmel kísérte a magyar eseményeket, nem véletlen,

PESTI HIRLAP.

HETILAP.

Éljen a sajtószabadság!

hogy ettől a szabadságharctól várta az 1849. évi európai forradalmakat. Bízott és számított a magyar népben élő szabadságvágyra. Azonban jóslata, az európai reakció sikerült erőösszevonása következtében, nem valósulhatott meg. Hatalmas túlerővel térdrekényszerítették a mi harcunkat is, mely így nem válhatott az új forradalmak heroikus előjátékává.

A győző ellenforradalom gyarmattá tette az országot és kíméletlen kegyetlenséggel torolta meg a birodalomtól való „elpártolásunkat". 1896-ban, még a reakciós, soviniszta Budapesti Hírlap is így kénytelen Ferenc József uralmáról lerántani a leplet: *„Amint Petőfi a szabadsajtót álmodta, nem olyan az ma. A népképviselet is messze esett a néptől, mely az alkotmányért vérét ontani sietett a nemzeti zászlóhoz. Szívünk elszorul, ha meggondoljuk március 15-én a magyar szabadság lehanyatlását. 1848 március 15-ének megemlékezésén keblünk elfojtott haragjával gondolunk félszázaddal előre, hogy minő világ lesz akkor, ha fiaink 1948 március 15-én apáinkat fogják dicsőíteni. Talán csak megvalósul akkorára Petőfi álma és nem leszünk többé senki rabjai".*

A magyar nép, amelyet két világháborúban nem sikerült tönkretenniök, megérte felszabadulását és vállalta a márciusi eszmék továbbvitelét. Történelmünkben először mi értékeltük leghelyesebben a polgári forradalom okát, eredményét és hibáját egyaránt. Nagyra tartjuk eredményeit, különösen hősiességét, de rámutatunk hibáira is. Ezeket a hibákat új, szocialista országunk építésében elkerüljük. Okulva az 1848-as jobbágyfelszabadítás hiányosságán, a parasztságnak adtuk a földet. Okulva a „belső bitangok" 1848-beli mesterkedésein, amint lehetett, megvalósítottuk a proletariátus diktatúráját.

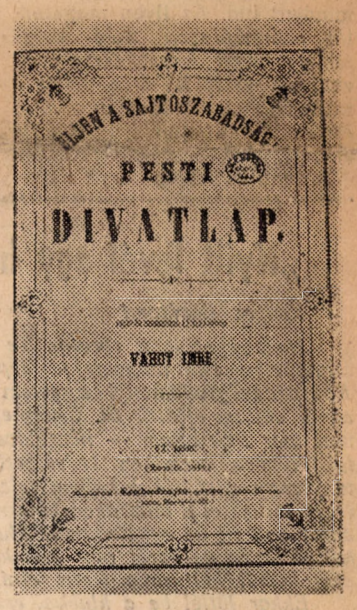

Éljen a sajtószabadság!

Népünk saját szabadságának tudatában tekinthetett vissza a márciusi eseményekre, 1948 március 15-én, a dicső nap századik évfordulóján. Ez a visszatekintés némileg saját eredményeink mérlegét is jelentette: *„Vállalva 1848 örökségét, okultunk tapasztalataiból, és ezért túlmentünk rajta. A mi nemzeti egységünk ma már csak a dolgozó osztályokat foglalja magába. 1848-ban nem volt a városban olyan dolgozó népréteg, amely önállóan vállalni tudta volna a szabadságharc, a polgári átalakulás, a parasztság vezetését. Ma van: az immár egységes munkásosztály, mely egyesítve érdekelt a parasztsággal, befejezve 1848 művét, a népi demokrácia útján viszi előre az országot a szocializmus felé"* — írja Révai elvtárs a Szabad Nép 1949 március 14-i ünnepi számában.

Én pedig befejezésül hadd feleljek a Budapesti Hírlap fél évszázaddal ezelőtti írójának, akitől fentebb idéztem — megvalósult Petőfi álma, mert a felszabadult Magyarország a márciusi eszméket nem félremagyarázni, hanem magáévá tenni és valóra váltani törekedett.

Gold Andor

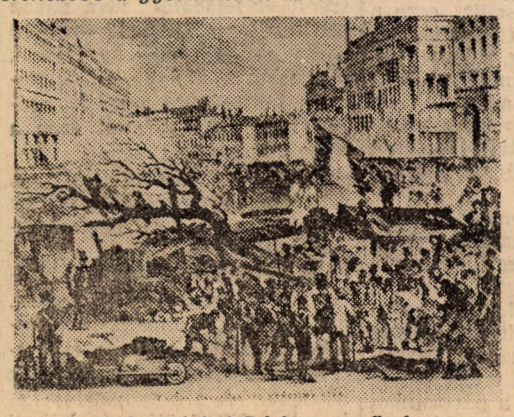

A forradalmi Párizs a győzelem után.

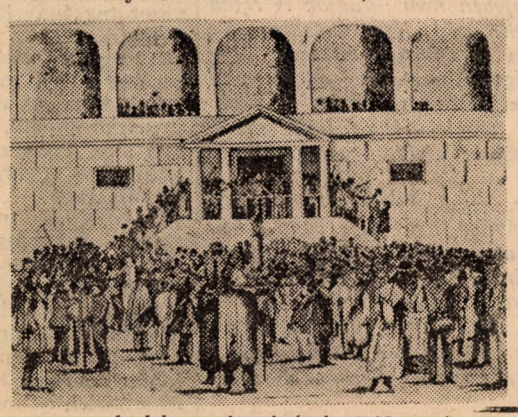

A debreceni polgárok a 12 pont felolvasását hallgatják.

A fényképfelvételeket az Országos Széchenyi Könyvtár eredeti anyagából Petik Albert készítette.

HOGYAN KELL TANULNI

Írta: Verbényi László, a Nyelvi Intézet vezetője

Előfordul elég gyakran az egyetemi életben, hogy a hallgató valamely anyag feldolgozására rengeteg időt fordít, nem sajnálja a szükséges energiát, mégsem következik be a kívánt eredmény, nem válik az anyag oly mértékben tulajdonává, ahogyan szeretné. A lelkiismeretes hallgatót az ilyen felismerés nyugtalanná teszi, keresi a jelenség okát s felvetődik benne a kérdés: lehet-e ezen a helyzeten javítani?

Ennek a cikknek az a szándéka, hogy ilyen kétségekre és kérdésekre választ adjon. Teszi pedig ezt oly módon, hogy először ismerteti a tanulás néhány alapvető elvét, tagolja a tanulási és ismétlési módszereket s foglalkozik a tanulás helyes és helytelen formáival.

A TANULÁS CÉLJA ÉS LEFOLYÁSA.

Tanulás útján egyetemünk hallgatója azt akarja elérni, hogy megismerkedjék a közgazdasági tudományok széles mezejével s valamelyik részterület szakemberévé váljék. Tanulás útján a hallgató oly tudásanyag birtokába jut, amely képessé teszi arra, hogy materialista szemlélet alapján értse meg az életet, a jelenségek összefüggését. Tévedésben van az, aki azt hiszi, hogy az „egyetemnek" tanul, a vizsgálatok letétele a cél. Az egyetemi tanulásnak a számos vizsgálaton keresztül oly szilárd tudásanyagot kell nyujtania, amely az életben önálló munkára képesít.

A tanulás jelentőségét a marxizmus-leninizmus megteremtői számos esetben hangsúlyozták s a maguk érdekében a tervszerű, céltudatos tanulásra követendő példát mutattak. Lenin elvtársnak a *„tanulni, tanulni, tanulni"* jelszava a haladó ifjúság legfontosabb életelve, Sztálin elvtárs viszont azt a feladatot tűzi az ifjúság elé, hogy *„foglalja el a tudás bástyáját"*. Éppen ezért szánalomra méltó jelenségnek kell tekintenünk azt a hallgatót, aki azt képzeli magáról, hogy már mindent tud. Az ilyen magatartás a fejlődésben való megállásra vagy lemaradásra vezet, s nem méltó arra, hogy a materializmus alapján álló egyetem hallgatójának ismerje el.

A tanulás idején arra törekszünk, hogy az elsajátítandó anyagot régebbi ismereteinkkel kapcsoljuk egybe s az anyag egymásutánját úgy véssük be, hogy ne csak rövid, hanem hosszabb idők (évek) eltelte után is fel tudjuk idézni és munkánkban önállóan felhasználni.

Az egyetemi élet rendjéből következik az, hogy a hallgató a megtanulandó anyag túlnyomó részét elsőízben előadás formájában hallja. Az előadás a tanulásban komoly segítséget nyújt, de csak akkor, ha a hallgató *helyes módszerrel* állítja a tanulás szolgálatába. Nem elegendő éppen ezért, ha az előadásokat csak hallgatjuk, hanem azokról *feljegyzéseket* is kell készítenünk. A jegyzetelés akkor sem felesleges, ha a tantárgyból könyv vagy nyomtatott jegyzet áll rendelkezésre. Az előadó ugyanis az anyag *vezérfonalát logikus sorrendben adja,* részletesen magyarázza a *problematikus részeket* s gyakorlati példákon az anyagot az életre alkalmazza. Szilárdítja a tananyagot az egyéni jegyzetnek a tankönyvvel való egybevetése is.

Az egyetemi tárgyak jellege s a 18—22 éves fiatalember figyelmének természete azt tételezik fel, hogy a hallgató — a középiskolai tanuló munkamódjától eltérően — egy tárgygyal *hosszabb időt,* 4—5 órát töltsön el. Ezután szórakozzék, pihenjen vagy foglalkozzék oly tárggyal, amely nem követel összefüggő elmélyedést (pl. a nyelv). Szilárdak a hallgató ismeretei akkor lesznek, ha *„folyamatosan tanul"*. Ennek a jelszónak más az értelme a középiskolában, mint az egyetemen. A folyamatos tanulás semmiképpen sem jelenti az *összes előadott tárgyak egyidejű tanulását,* hanem azt az elvet, hogy a hallgató az előadott tárgyak *egyikével elmélyülten* foglalkozik s a többinél csupán arra törekszik, hogy az előadások megértésében ne legyen zavar.

TANULÁSI MÓDSZEREK

Valamely tartalmi anyagnak tanulás útján való elsajátítását háromféle módszerrel lehet végezni:

1. globális módszerrel,
2. tördelő módszerrel,
3. közvetítő módszerrel.

1. *A globális módszerrel* akkor tanul a hallgató, ha a kijelölt anyag mennyiségét a maga egészében elejétől-végig olvassa s nem törekszik arra, hogy el is tudja mondani. Példán világítva ez a módszer azt jelenti, mint mechanika technológiából így készülni: a jegyzetet többször egymásután elolvasni és kísérletet sem tenni arra, vajjon a tananyagot el is tudjuk mondani. Ahogy az ilyen tanulásról mondani szokták: „annyit tudok, amennyi megmaradt." Globális módszerrel nagyon magabiztos hallgatók szoktak készülni, ha valamilyen ok miatt nagyon kevés a készületi idő, vagy a tananyagot valamely ok miatt lebecsülik.

A GLOBÁLIS módszernek *előnye* az, hogy

a) összefüggések felismerésére nevel,

b) a figyelmet a nagy kérdések felé fordítja.

Hátránya ezzel szemben az, hogy

a) az anyag részleteinek elsajátítására nem alkalmas,

b) az adatok ismeretében bizonytalanságot kelt,

c) aprólékos adatok iránt megvetést ébreszt,

d) könnyen nevelhet „nagyvonalúságra", könnyelműségre.

A globális tanulási módszert az I. évfolyamúaknak — középiskola közelsége miatt — egyáltalán nem ajánljuk, később sem nagyon helyeseljhető. Egyáltalán nem biztosítja a *szilárd, könnyen felidézhető* ismereteket s könnyen szoktatja a hallgatót az eléggé elterjedt „rohamtanuláshoz", ami a tudásanyagot csak rövid időre rögzíti s így *tudásbeli bizonytalanságok forrása.* Globális módszerrel azok tanulnak, akik a félév nagy részében pihennek, szórakoznak, a félév végén a sok éjjeli tanulástól szinte tántorognak.

2. **A TÖRDELŐ MÓDSZER** lényege abban van, hogy a hallgató a tananyagot *mesterséges* egységekre (bekezdés) bontja s a tananyagot e mesterséges egységek keretében igyekszik elsajátítani. Ebbe a csoportba tartozók bekezdések vagy oldalak szerint tanulnak. Ezzel a módszerrel dolgozó hallgatók a középiskolában vagy másutt (szakérettségi) szószerint tanultak, „bifláztak" s a tanult anyag értelmét gyakran nem is látták. Ezzel a módszerrel gazdaság-történelmet tanulni annyit jelent, mint egyes bekezdéseket, vagy oldalakat külön olvasni és elmondani. A kudarc azután az összefüggő elmondásakor áll elő.

E módszer *előnye* abban látszik, hogy

a) megismertet a tananyag részleteivel,

b) rávezet a részletek megbecsülésére.

Hátránya viszont az, hogy

a) nem mutatja meg az anyag összefüggését,

b) nem nevel az anyag döntő részeinek felismerésére,

c) eltakarja az anyag problematikus részeit,

d) gátolja az egyetemi nevelés célját, a vezetővé nevelést.

Ezzel a módszerrel természetesen az egyetemen tanulni *lehetetlen.* Az előfordul, hogy a tananyag igen fontos részeit (pl. kapitalizmus és szocializmus gazdasági alaptörvénye, vagy jogszabály) szószerint kell tudni, de ez a módszer egy egyén szellemi energiájának teljes *elmorzsolódásához* és *különféle idegbajokhoz* szokott vezetni. A tördelő módszerrel tanuló egyetemi hallgató előbb-utóbb csődbe jut, ha eleinte vasszorgalma miatt 1—2 vizsgája sikerül is. Akinek nem megy az egyetemi tanulás, aki elkedvetlenedett, jórészt ebbe a csoportba tartozik.

3. Az utóbbi időben a neveléstudományban (főként szovjet) a *közvetítő módszerrel* folynak kísérletek. Az eredmények azt mutatják, hogy az egyetemi hallagatóság számára ez a *legkorszerűbb* és *leggazdaságosabb* módszer. Lényege abban van, hogy a globális és tördelő módszer kedvező vonásait egyesíti, hátrányait viszont igyekszik kiküszöbölni. Ezzel a módszerrel tanulni annyit jelent, mint egy alkalommal az *egész anyagot végigolvasni,* majd az anyagot *belső összefüggések* szerint *részekre* tagolni; ezeket az egységeket *alaposan* megtanulni s végül az *anyagot újból* elolvasni.

Ennek a módszernek kétségtelen előnye az, hogy

a) rámutat a tananyag fő kérdéseire,

b) biztosítja az összefüggések látását,

c) megteremti a súlypontok és részletek megértését,

d) alapos ismereteket biztosít,

e) az önállóság helyes irányú fejlődéséhez segít.

Hátránya a módszernek, hogy

a) végzett mérések szerint kb. 10—15 százalékkal több idő szükséges e módszerrel való tanuláshoz.

Az viszont kétségtelen, hogy az ily módszerrel tanult anyag *mélyebben* vésődik be, *szilárdabb* s az ismétléskor kevesebb idő is elegendő. E módszer rendszeres és tudatos alkalmazása könnyebbé teszi a tanulást, megrövidíti a ráfordított időt, tehát *gazdaságos tanulási módszer.*

Szilárd és maradandó ismeretek szerzése érdekében a feldolgozott tananyagot a félév folyamán újra meg újra fel kell idézni. Ez a tevékenység az *ismétlés.*

Ismételni a felsőfokú oktatásban általában három módon lehet:

1. áttekintő ismétléssel,
2. súlypontozó ismétléssel,
3. rendszerező ismétléssel.

AZ ÁTTEKINTŐ ISMÉTLÉS nem egyéb, mint a megtanult anyagnak *globális* módszerrel való felújítása. Az ilyenfajta ismétlésben az a veszély lehet, hogy az anyag *lényeges* és *lényegtelen* részei nem kerülnek el egymástól, a hallgató lényeges részletekre nem emlékezik. Összefüggések iránt érzéketlen hallgatókban ez a módszer nagy *bizonytalanságot* szokott ébreszteni, az anyag teljesen egybefolyik.

Sokkal helyesebb az a módszer, ha a hallgató a felújítandó anyagot a tanszékek által megjelölt *súlypontok* szerint ismétli. Ez a módszer azt biztosítja, hogy a hallgató a tananyag fő részeit előre maga előtt látja, *ismétlési tervét* e szerint készítheti el s az ismereti anyagból a lényegest a lényegtelentől határozattan elkülöníti.

A súlypontozó ismétlésnek fejletteb módja a *rendszerező ismétlés.* Lényege abban van, hogy az ismétlés oly szempontok szerint folyik, amelyekhez a szükséges ismereteket a tananyagból maguk a hallgatók választják ki. Például a marxizmus-leninizmusból: A párt küzdelme az egységbontó törekvések ellen. Ezt az ismétlési mód *szilárd ismereteket és áttekintést* biztosít.

Az ismétlés lebonyolítására nézve az helyes, ha az ismétlést súlypontok szerint végezzük s az áttekintő ismétlést a végső szilárdításra használjuk.

TANULÁSI TIPUSOK ÉS FORMÁK.

Az egyes tanulási módszereken, a globális, tördelő és közvetítő módszeren belül *egyéni eltérések* mutatkoznak. Van olyan hallgató, aki csak úgy tud eredményesen tanulni, ha a tananyagot maga előtt látja, (látó típus), vagy más által elmondva hallja (halló típus), vagy az szükséges, hogy maga mondhassa el (motorikus típus). Ez a felosztás az *uralkodó tanulási típust* jelzi, de feltételezi egyúttal a másik két típus csökkentebb mértékben való meglétét. A hallgatónak magának is arra kell törekednie, hogy a csökkentebb mértékben meglévő képességek a tanulás helyes módszereivel párhuzamosan fejlődjenek (egyoldalúság kiküszöbölése).

A tanulás formájára nézve téves nézetekkel szemben az a véleményünk, hogy a leggyümölcsözőbb a korszerű módszerrel végzett *egyéni tanulás.* A kisebb vagy nagyobb *csoportos tanulás,* amelyben egy tag olvassa vagy mondja az anyagot, a többi viszont hallgat, vagy alszik, *időrabló, lassú, csekély eredménnyel jár s felszines tudáshoz* vezet. A csoportos tanulás semmiképpen sem méltó az egyetemi hallgatóhoz s nem segíti elő az önállóság kifejlődését.

★

E sorok mintegy másfélévtizedes pedagógiai gyakorlat tapasztalatait tartalmazzák. Legfőbb szándékuk az, hogy egyetemünk hallgatói *gazdaságosan* kezdjenek tanulni, minél több időhöz jussanak s kialakítsák egyéniségüknek megfelelő *végleges tanulási módszerüket.* Igazi célját e cikk valójában akkor éri el, ha elolvasása után hallgatók és tanárok elmondják saját tapasztalataikat és véleményüket, esetleges hiányosságait kiigazítják. Csak ilyen módon adjuk a legjobb módszert a tanulómunkához egyetemünk hallgatósága kezébe.

„Nyílt levél egy hallgatótársamhoz"

Kedves Barátom!

Hozzád szólnak soraim, Te nyurga magas fiatalember, aki tegnapelőtt este magabiztos lépésekkel beléptél a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem kultúrotthonának klubjába. Én akkor voltam először itt. Ültem egy sakkasztal mellett — a játszmát már befejeztem — nézelődve, körülöttem néhányan sakkoztak, többen csendben beszélgettek, mások folyóiratokat olvastak, vagy a rádióból halkan felcsendülő zenét hallgatták. Jóleső érzés töltött el a látottakon és arra gondoltam, hogy helyes elgondolás volt itt az egyetemen is klubot szervezni, ahová az egyetem hallgatói és dolgozói napi munkafeladataikat elvégezve eljönnek szórakozni, kulturális életet élni.

Ekkor jöttél be a klubba, erőteljes mozdulattal becsaptad az ajtót, hangos „szevasztok" üdvözléssel köszöntöttél mindenkit, felhíva a figyelmet, hogy TE léptél be és nem más. Ujjaddal megbökted és feltoltad fejed tetejére, de nem vetted le — mint ahogy azt ilyen helyen illik — azt a kis barna kerek valamit, melyhez hasonlót a lovassport kedvelők viselnek lovaglás közben, de ami egyáltalán nem illik egy egyetemi hallgató fejére. Egyenesen a sakkozókhoz léptél és úgy általában mindenkihez szólva, felajánlottad sakkjátékban való jártasságodat, mondva:

„Atyák, egy ötösbe ki játszik velem egy partit??"

Válaszra sem méltattak, de Te nem vetted észre, hogy ez a hallgatás a személyed iránti megvetés jele, mint ahogy azt sem vetted észre, hogy korábban a köszönésedet sem fogadta senki.

Habozás nélkül felültél egy sakkasztalra, mintha itt ez lenne a szokás, kértél egy „blázt" — így mondtad — valaki odalökte eléd a tárcáját. Te rágyujtottál, a hamut nyugodtan a földre szórtad és közben hangos beszédeddel mindenkit zavartál. Miután a cigarettát végig szívtad, a földre dobtad és preciz mozdulatokkal a lehető legapróbbra tapostad. Mondanom sem kell, hogy minden asztalon volt hamutartó. Röviden szólva, nagyon visszataszító látvány voltál. Én arra vártam, hogy társaid közül valaki majd csak figyelmeztet és elmondja, hogy kell emberek között viselkedni. Sajnos, ez nem történt meg, pedig úgy gondolom, hogy nagyon helyes lett volna rád szólni, figyelmeztetni Téged, hogy így nem illik viselkedni. Mert nem vagy Te egy reménytelen eset, csak neveletlen vagy és ha idejében nem faragják le rólad a hibáidat, ezek miatt sok kellemetlen órád lesz életedben. Ne feledd el, Te a mi fiatal értelmiségi gárdánkhoz tartozol, nagy feladatokat kell majd megoldanod, egyéni magatartásod emberek előtt példa lesz. Remélem, Te sem akarsz rossz példát mutatni? Ezért kellett volna elsősorban a többieknek figyelmeztetniök Téged magatartásodra. Hisz mindannyian felelősek vagyunk egymásért.

Levelem elején úgy szólítottalak, hogy „Barátom", vedd ezt a megszólítást egyelőre csak formaságnak, mert nem vagy a barátom, csak nem tudtalak másképpen megszólítani. Nem, sem nekem, sem a többi egyetemista társadnak nem vagy barátja, mert viselkedéseddel kirekeszted magadat közülünk.

Meglátod, ha nem változol meg, rövidesen egyre többen fognak figyelmeztetni, mert megunják viselkedésedet. De Te ezt megelőzheted, hidd el, nem nehéz, megéri, nagy hasznod lesz belőle, lesznek barátaid!

Üdvözlettel:

Egy esti hallgató

Szerk. Biz. kérdése: (Nem rólad szól a levél, Metzger elvtárs?)

A VI. alapszervezet taggyűléséről

A VI. alapszervezetben nem volt új vezetőségválasztás, csak a régi vezetőséget egészítették ki, és a küldöttértekezlet küldötteit választották meg, mégis megmutatkozott a tagság aktivitása.

A jelölő bizottság ugyanis Galgóczi elvtársat jelölte a szavazólistára vezetőségi tagként. A jelölést azzal indokolta, hogy Galgóczi elvtársnak ugyan vannak hibái, melyeket fegyelmi téren az egyetemen és a katonaság ideje alatt követett el, de tekintettel jó képességeire, alkalmat kell adni arra, hogy azokat a munkáján keresztül javítsa ki.

A tagság hozzászólásaiból azt tapasztalhattuk, hogy Galgóczi elvtárs iránt nincs bizalma. Tisztában vannak képességeivel de nem fogadják el azt az álláspontot, hogy hibáit a jelölő bizottság által megjelölt módon javítsa ki. Az a véleményük, hogy először javítson hibáin, nyerje meg a tagság bizalmát, ahhoz, hogy vezetőségi tag lehessen.

Mást jelöltek a szavazólistára és nagyon helyesen Sarkadi Antal elvtársat választották meg.

A jelöltek választásánál ugyanilyen helyes aktivitást tapasztalhattunk, amiből következtetni lehet: a VI. alapszervezet tagsága készült erre a taggyűlésre. Az előkészítés terén mind a tagság, mind a vezetőség alapos munkát végzett.

Ez a tapasztalat annál inkább figyelemreméltó, mert a multban elég gyenge taggyűléseket láthattunk ugyanebben az alapszervezetben.

A vezetőség nem ismeri az alapszervezet tagjait és fél év alatt mindössze egy elvtársat vettek fel.

Ha ez a lendület, ez a jó előkészítőmunka, amit a tagság és a vezetőség részéről tapasztaltunk a március 3-i taggyűlésen, megmarad, akkor a pártmunka minden ágában javulás áll majd be a VI. alapszervezetben is.

Rácz Dezső
Ipar II/8.

Mit várunk a szakszervezettől?

A SZOT teljes ülése a párt júniusi határozata és a kormányprogramm szellemében meghatározta a szakszervezetek soronlévő feladatait. A Szabad Nép tudósítását olvasva lehetetlen volt nem gondolni egyetemünk sokat bírált, keveset javult szakszervezeti munkájára. Kétségtelen, hogy nem túl *egyszerű* a kérdés, a feladatokat nem lehet *egyszerűen* másolni, hanem

arra kell törekedni, hogy kialakítsuk és meghatározzuk a szakszervezet tevékenységének körét.

A többévi tapogatózást nagyjából eredménytelennek lehet mondani. Nálunk különösen keveset nyujtott a szakszervezet, s ezért a közvélemény már nem is várta, hogy az emberek személyi és anyagi problémáival foglalkozzék. Jellemző módon legfeljebb az merült fel, hogy mit tett a szakszervezet az üdülés, a mozi, színházjegybiztosítás stb. vonalán. Bár ez mind nagyon fontos, de csak erre korlátozni szerepét már nem más, mint évek során át, a tapasztalat által kialakult kisigényűség.

Véleményem szerint a szakszervezet feladatát nem abban kell keresni nálunk — mint ahogy ezt ma még úgy látom, megteszik — hogy az oktató- vagy tudományos munkát próbálják elősegíteni, mert ezen a téren vajmi keveset tehet a szakszervezet, hiszen ezzel a kérdéssel alaposabban foglalkoznak az állami szervek és a pártszervezet is. Ugyancsak hibás a szakszervezeti bizalmiaktól valamiféle pót-népnevelő munkát várni, ez sem lehet feladat. Az ilyenfajta munkát kár lenne erőltetni, a gyakorlatban úgyis csak döcögne. A sok tanakodás helyett a SZOT ülése és Rákosi elvtárs felszólalása egy közvetlen, kézzelfogható programmot jelölt meg:

„A szakszervezetek soronlévő feladata az új szakaszban főleg a dolgozók anyagi és kulturális helyzetének további javítása."

A feladatoknak ezt a döntő oldalát kell egyetemünkön szinte kizárólagosan megoldania a szakszervezetnek. Ezalatt pedig nemcsak üdülőszerzés és mozijegy biztosítását kell értenünk, hanem alapos és

egyéni foglalkozást az egyes elvtársakkal,

problémáikkal, nem utolsósorban azért is, mivel még sokan vannak, akik nagyon egyoldalúan élnek, *nem törődnek a pihenéssel,* szórakozással és hosszabb mulasztás eredményeként sok szempontból kulturális igényük is csökkent. Egyáltalán nem tartom persze mellékesnek az olyan tevékenységet, mint a szakszervezeti bizottság helyes kezdeményezése a lakásépítéssel kapcsolatban (a SZOT-tal folytatott megbeszélés eredményeként szó van arról, hogy a Szabadsághegyen bocsátanak rendelkezésre az igénylőknek telket) és nem mellékesek az olyan „apróságok" sem, mint a közönségszervezés, ahol végre már rendet kéne teremteni, hiszen azt hiszem, egyáltalán nem vagyok egyedül, aki még egyszer sem jutott el egyetemi szervezés útján színházba, vagy moziba. (Vagy egyáltalán nincs jegy, vagy csak a legmagasabb áron.)

Azt várom a szakszervezettől, hogy közvetlen kapcsolatot építsen ki a dolgozókkal és valóban gazdájává váljon ezeknek az egyenként kicsi, de nagyon is sokat jelentő kérdéseknek.

Csak ekkor szűnne meg ez az áldatlan helyzet, hogy havonta egyszer, a tagsági díj befizetése idején veszem észre, hogy szakszervezeti tag vagyok.

Berend Iván,
tanársegéd.

Sikeres TDK-ülés a Szocializmus Politikai Gazdaságtana TDK-ban

A szoc. politikai gazdaságtana TDK rossz munkát végzett a mult félévben. Most viszont sokat ígérően indult meg a munka. Mult hó 17-én a TDK megvitatta a szocializmus gazdasági alaptörvényéről szóló dolgozatot, amely már a mult félévben elkészült.

Varga és Engel elvtársak, a dolgozat szerzői, becsületes munkát végeztek. Bátorhangú dolgozatot írtak.

A legvitatottabb kérdések a következők voltak: 1. mikor kezd érvényesülni a szoc. gazd. alaptörvénye; 2. az alaptörvény hatókörének korlátozottsága az átmeneti gazdaság idején és a korlátozottság kérdése a Nagy Honvédő Háború idején.

A vita élénkségére jellemző, hogy a 24 részvevőnek több, mint a fele felszólalt. Azonban fogyatékossága is volt a vitának. A hallgatók közül egy sem szólt érdemlegesen hozzá az alaptörvény konkrét, magyarországi alkalmazásának kérdéséhez. Ez a diákok által ma végzett tudományos munka egyik egészségtelen jelenségére mutat rá. Tudniillik arra, hogy *az általános elméleti kérdéseket spekulatív, íróasztali kigondolásokkal próbálják megoldani, ahelyett, hogy a konkrét anyag kutatására támaszkodnának.*

A dolgozatban előforduló hibák részletes megvitatása lehetőséget nyitott arra, hogy a szerzők átdolgozzák és kibővítsék azt. *Dolgozatuk így alkalmas lesz arra, hogy egyetemünk első tudományos diákkonferenciáján, amelyet április 16—17-én tartunk meg, fontos helyet foglaljon el.*

Marx Károly Közgazdasági Egyetem Haladás SK 1953. évi sportfejlesztési munkájának értékelése

A IX. ker. TSB február közepén értékelte egyetemünk sportmunkáját. A sportköri munka értékelésénél egyetemünk a 67 sportkör közül első lett, döntően a sportfejlesztési terv túlteljesítése alapján. Így sportkörünk elnyerte a sportfejlesztési vándorzászlót, illetve egyéni jutalomként a Magyar sport útja c. könyvet.

Az elért eredményeket annak köszönhetjük, hogy nagy súlyt helyeztünk sportolóink fejlődésére. Mindent megtettünk annak érdekében, hogy a szakosztályokat ne csak menynyiségileg növeljük, hanem tanulmányilag is komoly eredményt elérő hallgatókkal töltsük fel, tehát figyelemmel voltunk a minőségre is.

Az 1953. évi sportfejlesztési tervünk globálisan 28 III. osztályú szint teljesítése volt. Ezzel szemben a tervteljesítési adatok a következőket mutatják:

23 II. osztályú,

49 III. osztályú,

16 ifjúsági minősítést értünk el.

Ezen tervteljesítési adatok között nem szerepelnek a következő szakosztályok minősítései: asztalitenisz, kézilabda, sakk és természetjáró, azért, mert ezek a szakosztályok nem kerültek értékelés alá.

Nem utolsósorban kell megállapítani és egyben megköszönni, hogy mindezen eredmények elérésében nagy segítséget nyujtott a testnevelési tanszék vezetője és tanárai, akik segítettek felkészíteni hallgatóinkat az MHK szintjeinek teljesítésére, továbbá szervezési kérdésekben is segítséget nyujtottak a sportkörnek.

Az 1953. évben elért eredmények alapul kell, hogy szolgáljanak az 1954. évi sportfejlesztési munkánkban. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének 1953. évi júniusi határozata és a kormányprogramm célkitűzései fokozott feladatokat ró 1954. évben a Haladás SE-re, s ezen belül a mi egyetemünk sportkörére is. A sportkör felelős azért, hogy testben is edzett munkára harcra kész fiatal nevelődjék a sportoláson keresztül.

A párttal, a DISZ-szel és a testnevelési tanszékkel együttműködve mindent megteszünk, hogy az előttünk álló feladatokat megvalósítsuk.

Budapest, 1954 február 26.

Németh József
sportköri elnök.

Asztali-tenisz

Férficsapatunk komoly feladatok előtt áll. Az elmúlt félévben II. osztályú bajnokságért játszott az első csapat és ott a 2. helyen végzett. Ennek alapján az I. osztályba jutásért osztályozót játszott. Ennek során 7 csapatból az első három helyezett került föl az I. osztályba. Erős mérkőzések után szoros helyezési sorrend alapján csapatunk a 2. lett és bekerült az I. osztályba. A csapatot az osztályozók nagyobb feladatok elé állították, mint addig volt, azonban jó játékkal a csapat tagjai megoldották ezeket a feladatokat is. Sőt, a mérkőzések alapján arra következtethetünk, hogy a csapat többre is képes lesz. Mindezek alapján bizakodva tekintünk további szereplésük elé. Az első csapat tagjai mind az osztályozón, mind az elkövetkezők során Ohreinstein, Varga, Sosovitska, Fiak, valamint Sidó.

A második csapat sem maradt le ilyen formában, mert osztályozó után felkerült a II. osztályba, az I. csapat tavalyi helyére. Ők eddig két mérkőzést le is játszottak, mindkettőt elvesztették egyaránt 11:4 arányban. Meg kell bírálnunk a szakosztályt, mert nem tudott a mérkőzésekre megfelelő számú játékost biztosítani, bár erre megvan a lehetőség. Ez sportszerűtlenség és felelőtlenség.

A női csapatnál is gyengén áll a helyzet. Az első két mérkőzésüket ugyancsak 11:4 arányban elvesztették, a harmadik mérkőzésen pedig egyszerűen nem jelentek meg. Az edzéseket elhanyagolják és emiatt hiányos a felkészülésük.

A szakosztálynak felszereléssel és edzővel kapcsolatban merültek fel problémái. Elemi követelmény, hogy labda megfelelő mennyiségben és minőségben álljon rendelkezésre mind a mérkőzéseken, mind az edzéseken, hogy a játékosok megfelelő ütővel rendelkezzenek, továbbá, hogy I. osztályú mérkőzésekre alkalmas és kellő felszereléssel ellátott asztal álljon rendelkezésre és nem utolsósorban az, hogy a játékosok egyöntetű mezben és melegítőben versenyezzenek. Mindezek minőségi sporthoz szükségesek, és mi az asztaliteniszcsapattól színvonalas mérkőzéseket várunk.

E fentieken kívül a csapatnak edzőre is szüksége van, hogy az I. osztály követelményeinek tartósan megfeleljenek, és azért, mert a csapat fiatal tagjai számára tapasztalt irányítást és fejlődési lehetőséget kell biztosítani.

Reméljük, hogy a sportkör a kérdések megoldásával elősegíti a szakosztály eredményesebb szereplését, amelyre joggal számítanak egyetemünkön az asztalitenisz sportág kedvelői.

Hogyan lett Borisz Andrejev filmszínész?

Szovjet művészek ankétja a Műegyetemen

Március 13-án találkozott a magyar egyetemi ifjúság a magyar-szovjet barátsági hónapra hazánkba utazott kulturális küldöttség tagjaival,

A szovjet elvtársak a baráti beszélgetés során sok feltett kérdésre válaszoltak. Számomra legkedvesebb és legérdekesebb Borisz Andrejev elvtárs válasza volt. Jól ismertem őt a „Berlin eleste", a „Maximka", a „Szibériai rapszódia" és sok más filmből. Azt mondta el, hogyan lett színész.

Mindnyájunk szívében él a vonzalom valami után, ami a legkedvesebb az ember számára — kezdte Andrejev elvtárs. Én is álmodoztam fiatal életemben a színpadról; arról, hogy valamikor színész leszek. Szaratov városában születtem és éltem. Magamba szívtam az orosz népmesék legszebbjeit, megismertem a munkások, hajósok, parasztok életét.

Nagybátyám, rakodómunkás volt, aki kedvelte a művészetet. Egy alkalommal — 6—7 éves voltam — arra kért, hogy a helyi színház egyik előadásán vegyek részt. A szerepem abban állt, hogy a színpadon sírni kellett és egy idegen nőnek azt kellett mondanom: Mama! Miután cukrot és görögdinnyét ígért, el is vállaltam a szerepet.

A színpadralépés előtt sehogysem tudtam sírni, mire nagybátyám egyáltalán nem fínoman „megérintette az arcom". A hatás nem maradt el. Nagybátyám karján sírva vitt a színpadra. Kétségbeesetten kiáltottam, Mama! Nemsokára a függöny összement és a közönség nagy tapssal jutalmazta a jelenetet. Nekem a kuliszszák színes, tarka rajzai sokkal jobban tetszettek, ezért az előadás további részében a színfalak mögött tartózkodtam. Odajött hozzám egy öreg színész és mély, basszus hangon azt mondta: „Ime egy színészi talentum". Igazi könnyeket sírt!...

Ez volt az első találkozásom a színpaddal. Ezután hosszú ideig szövögettem az álmokat, de arról, hogy színész akarok lenni, nem mertem szólni, szüleim ellenezték volna. A középiskola elvégzése után a szaratovi kombájngyár lakatosa lettem. Ott a dramaturgiai körben dolgoztam. A kör vezetője egyszer azt tanácsolta, hogy tanuljak a Szaratovi Színművészeti Főiskolán.

Négy év mulva el is végeztem a főiskolát. Diplomával a kezemben visszamentem a lakatosműhelybe. A munkatársak körülfogtak és egy öreg munkás rövid beszédet tartott: „Ime elvtársak! 1738 kombájn mellett mi végül kibocsátottunk egy színészt is." Ezután nagyon vártam, hogy — nagybátyám segítsége nélkül — szerepet kapjak. Sokáig nem játszottam olyan szerepekben, amely jellememnek megfelelt volna. Színházunk 1937-ben Moszkvában vendégszerepelt és akkor ajánlották nekem, hogy játsszam a „Traktoristák" c. filmben. Humorosan, nevetve hozzátette: „akkor fiatal és szép voltam és vőlegény szerepet kaptam". Ez volt tulajdonképpen életem első szerepe.

Az ankét minden részvevőjét lekötötte Andrejev elvtárs válasza. Melegség, a filmművészet iránti szeretet és humor áradt beszédjéből. Öblös hangja, mosolygó szemei, szerénysége, mozdulatai felidézték bennünk a Maximkát szerető matrózt és a Berlin felé törő hős katonát.

Andrejev elvtárs válaszolt arra a kérdésre is, hogy hogyan értékelik a Szovjetunióban a magyar filmeket? Elmondta, hogy magasra értékelik. A magyar művészek mesterségbeli és technikai tudása lehetővé teszi, hogy a magyar filmművészet egyvonalban álljon a Szovjetunió filmművészetével.

Az ankéton még sok érdekes, kedves kérdés és válasz volt, amelyek hozzásegítették a részvevőket a szovjet kultúra megismeréséhez, megértéséhez.

Relle Péter

Néhány szó a kosárlabda-szakosztályról

Csapataink az 1953-as bajnoki idényben elég jól szerepeltek. Férfi III. o. bajnokságban két csapatot, a női III. o.-ban pedig egy csapatot indítottunk. A férfi „A" csapat a harmadik, a „B" csapat pedig a negyedik helyen végzett. A női csapat ugyancsak a negyedik helyet szerezte meg.

A tavalyi évadban komoly hibák mutatkoztak az „A" csapat munkájában. Egyáltalán nem volt egységes és igen sokszor előfordult a mérkőzések során a veszekedés és ennek meg is lett a következménye. A csapat az első fordulók során a 3. helyre szorult. Ezen a téren azonban komoly változás tapasztalható.

Női csapatunknál hiba volt, hogy tavaly csak egy csapatot indítottunk és így sokan nem tudtak aktívan szerepelni a bajnokságban. A női csapat edzésének vezetése során kifejtett jó munkájáért Kiss Jenő III. éves hallgatót dícséret illeti meg.

Ebben az évben a csapatok komolyan kezdték el edzéseiket és már most komoly javulás tapasztalható minden tekintetben. A bajnokságban 2 férfi és 2 női csapatot indítunk.

Balázs Károly.

Nemcsak a küldöttek ügye

Hogyan készítette elő a IX. alapszerv vezetősége a küldötteket a pártértekezletre

A pártértekezlet a legfelsőbb vezetőtestület saját területén — így egyetemünkön is. Az alapszervezetek küldöttei megvitatják a pártválasztmány beszámolóját, feltárják a vezetőmunka fogyatékosságait, meghatározzák a pártszervezet további munkáját, feladatait, körültekintő gondossággal megválasztják és útmutatásokkal látják el az új pártválasztmányt. Ezért fordult egyetemünk valamennyi hallgatójának és dolgozójának figyelme a pártértekezlet felé — a párttagság küldötteinek tanácskozása nemcsak a küldöttek ügye. Küldötteink joggal elvárták, hogy az alapszerv vezetősége segítse a pártértekezletre való felkészülésüket.

A IX. alapszerv vezetősége helyesen látta felelősségteljes kötelességét: a taggyűlést követő időszak egyik legfontosabb feladatának tekintette a küldöttek jó felkészülését a pártértekezletre. A munka irányítását Hári elvtárs kapta megbizatásul. De ilyen feladatot csak a vezetőség kollektív munkája oldhat meg eredményesen, s valóban sokat lendített a munkán, hogy Rapi elvtárs párhúzamosan megbeszélte a népnevelőkkel, hogy a csoporttagok hogyan juttassák el véleményüket és javaslataikat a pártértekezletre.

A vezetőség értékes segítséget kapott a pártbizottságtól: tájékoztató anyagot, tanácsokat, a PB két tagja résztvett a küldöttmegbeszélésen, az agit. prop. osztály egyik munkatársa feladatául kapta az alapszerv instruálását.

A küldöttek állásfoglalása a pártértekezleten hosszú időre megszabja a pártszervezetünk további munkájának irányát és állásfoglalását. Ezért nagyon fontos, hogy állásfoglalásuk ne csak saját, hanem az egész alapszerv tagságának véleményét és javaslatait tükrözze. Nehéz és felelősségteljes munka ez, alapos felkészülést igényel, eredménye nagyban függ az alapszervi vezetőség támogatásától.

A IX. alapszerv vezetősége már a taggyűlésen felhívta a küldöttek figyelmét, hogy azt a számos bírálatot és javaslatot, ami a vezetőség beszámolójának nyomán elhangzott, mérlegeljék és mondják el a pártértekezleten. A taggyűlést követő héten a VII. alapszervvel közösen megbeszélésre hívták össze a küldötteket. Jó alkalom volt ez a beszélgetés arra, hogy tisztázzák a pártértekezlet célját, a küldöttek felkészülésének módját és azokat a problémákat, amelyek legjobban foglalkoztatják az alapszerv tagságát. A megbeszélés „beszélgetésnek" készült, de „értekezletnek" indult: a két titkár „beszámolója" után mély csend volt, nem jöttek a „hozzászólások". Amikor azonban beszélgetést kezdeményeztek, a feloldódott légkörben azonnal megindult a szó: többek között olyan fontos problémákat beszéltek meg, hogy jobban készüljenek fel a beszámoló kiegészítésére; nézzenek utána, kit akar az alapszerv tagsága a választmány soraiba; megbeszélték a tanulmányi színvonal emelésének és az oktatás megjavításának kérdését. A több mint egyórás beszélgetés elősegítette a küldöttek felkészülését.

A fő hiba, amit a vezetőség elkövetett a küldöttek felkészülésének segítése terén, a munka megkezdésének indokolatlan **késlekedése** volt. A taggyűlést követő időben egészen a küldött-megbeszélésig az alapszerv vezetősége arra számított, hogy a megválasztott küldöttek öntevékenyen megkezdik ugyis a munkát. A megválasztott elvtársak pedig jogosan várták, hogy az alapszerv vezetősége megfelelő irányító segítséget ad felkészülésükhöz. Végeredményben tehát értékes napokat elvesztettek a meglehetősen nehéz munka számára rendelkezésre álló rövid időből.

Abban is elsősorban a vezetőség hibás, hogy az alapszerv tagsága — főleg a pártonkívüliek, akik nem vettek részt a taggyűlésen — nem ismerték jól, vagy legalábbis későn tájékozódtak arról, hogy kik a tanácskozás küldöttei. Igaz, az alapszerv közölte ezt a népnevelőkkel, de meglehetősen későn. Helyes lett volna a faliujságra kitenni a küldöttek névsorát — amint az a legtöbb alapszervben megtörtént.

Nem volt elég folyamatos kapcsolat a vezetőség tagjai és a küldöttek között, főleg, ahol nem csoporttársak. Meghatározott időpontokhoz — küldöttmegbeszélés — kötötték ezt a munkát, s túlzottan a küldöttek öntevékenységére építették.

Egészében véve a XI. alapszerv eredményesen teljesítette feladatát, a küldöttek jól felkészültek a pártértekezletre. Így például Hári, Kovács, Csordás elvtársak igazán bizalmat élveznek az alapszervben. Zádor elvtárs alaposan ismeri a III. évesek véleményét, Bors elvtárs jól tudja képviselni a földrajsz-szakosok ugyancsak számos problémáját. A IX. alapszerv küldöttei becsülettel teljesíteni tudják feladatukat.

ANKÉT A KÖZGAZDÁSZBAN

A tudományos diákmunka helyzete a marxizmus-leninizmus tanszéken

A MDP KV közoktatásról szóló határozata az egyetemek legfontosabb feladataként jelöli meg az oktatás színvonalának emelését. Ezen belül különösen fontos szerep jut a hallgatók tudományos munkájának. A következőket írja: *„A hallgatókat fokozott önállóságra, az új iránti érdeklődésre, kezdeményezésre, a tudományos munka módszereinek elsajátítására kell nevelni... a pályázatok, diákkörök fejlesztése és publikációs lehetőségek biztosítása által".* Ezért vizsgáljuk a tudományos diákmunkát egyetemünkön is. Elsőnek a marxizmus-leninizmus TDK-t vettük szemügyre.

Ez a diákkör a mult év májusában alakult, amely az idei tanév elején új vezetéssel, új témákkal és sok új taggal felfrissülve kezdte meg munkáját. Azonban a kilenchónapos működés alatt kevés eredményt ért el. Összesen három dolgozat született, de ebből is kettő nem volt alkalmas előadásra (az egyik a szokásosnál is nagyobb „ollózás" miatt, a másikról még lesz szó).

Vajjon mi az oka annak, hogy nincs fejlődés? Mi az oka, hogy félévente új kört kell szervezni, miután a régi gyakorlatilag szétesik?

Kalász elvtárs véleménye szerint a tanszék ott követte el az alapvető hibát, hogy nem válogatta meg alaposan a jelentkezőket. Nem tartotta be a szervezőiroda irányelveit, amelyek pedig előírták, hogy csak jeles- és jórendű hallgatókat szabad felvenni. A kör 33 tagja közül a félévi vizsgákon öten megbuktak. Ez a körülmény azonban nem magyarázza meg, hogy a kör többi tagja. (köztük hat demonstrátor és több kitünő és jeles hallgató) miért nem dolgozott

A másik hiba a témaválasztásban van. Túl általános, a hallgatók számára különösen nehéz témákat adtak meg. Az egyik filozófiai téma, *„Népi demokráciánk fejlődésének dialektikája"* volt. Pozsár elvtárs néhány hónapi gondolkozás után új konkrétabb témát kért. Bohó tanársegéd elvtárssal a következő címben egyeztek meg: *„A gazdasági törvények objektív jellege és a politikai gazdaságtan néhány problémája."* A napokban szóbakerült, hogy esetleg újabb konkrétizálásra lesz szükség.

A magyar párttörténet köréből a következő témát adták meg: *„A KMP harca a demokratikus és nemzeti erők összefogásáért a német és Horthy-fasizmus ellen."* Ez a cím is rendkívül általános, (semmiféle évszámmegjelölést nem tartalmaz), ráadásul *a Munkásmozgalmi Intézet nem volt hajlandó kutatási lehetőséget biztosítani és ezt a tanszék sem tudta elintézni.* Ennek ellenére nem adtak új témát, az ügyet függőben hagyták.

Még különösebb az úgynevezett *„mezőgazdasági téma"* sorsa. Ezt Gritz demonstrátor elvtársnak kellett volna kidolgoznia öt másik hallgatóval. A pontos cím és Kalász elvtárs véleménye szerint is, a magyar mezőgazdaság kormányprogramm utáni fejlődéséről kellett volna írni. Ennek ellenére a témafelelős tanár — Zimmermann elvtárs — a téma kiadása után öt hónappal érdeklődésünkre azt a felvilágosítást adta, hogy itt a mezőgazdaságra vonatkozó marxista irodalom monográfiáját kellett volna elkészíteni!

Az elmult félév során elkészült egyetlen dolgozattal szükséges részletesebben foglalkozni, mert ez rávilágít a diákkör irányításának két további hibájára.

Három másodéves elvtárs Lenin: Terményadójáról c. munkájáról írt. Bár — mint említettük — ez az előadás is átdolgozásra szorul, mégis dicséret illeti a szerzőket, mert a 33 tag közül csak ők dolgoztak.

A tanszék a kör megalakulásánál alapelvnek tekintette, hogy mindenki számára konkrét feladatot kell adni. Ezért a 33 elvtársat a 7 témának megfelelően 7 csoportra osztotta. De a témákat nem bontották fel, nem szervezték meg a csoportok tagjainak kooperációját és így a helyes célkitűzést csak formálisan valósították meg. *Valójában senki sem kapott konkrét feladatot a tanársegédeken és demonstrátorokon kívül, akiknek éppen a témák felbontása, az egyes emberek feladatainak pontos meghatározása lett volna a feladatuk,* (amit viszont egyáltalán nem végeztek el). Ez a rossz kiválogatáson, általános témákon túl további ösztönzést jelentett a nemdolgozásra. De nem csak ezért volt rossz ez a csoportbeosztás. Mivel a csoportok megalakítását nem előzte meg a feladatok pontos elhatárolása, (sőt ez utólag se történt meg), ezért a csoportok létszámát csak önkényesen tudták megállapítani és a munkamegosztást sem elvi szempontok szerint határozták meg, hanem a létszámtól függően. Ezt nagyon jól meg lehet figyelni a „Terményadóról" című munka kidolgozásánál. Hárman voltak, tehát írtak három fejezetet (1. bevezetés, 2. oroszországi viszonyok, 3. magyar viszonyok). Ennek alapján feltehető, hogy, ha pl. öten vannak és mindenki akar dolgozni, akkor további fejezet készült volna mondjuk a mű nemzetközi jelentőségéről és egy elvtárs megírta volna az utószót. Ez nyilvánvalóan nem tudományos módszer.

A tanszéki irányításnak és segítésnek elsősorban a feladatok helyes megszabásában és az érdeklődés felkeltésében kell érvényesülnie. Ezen túlmenően természetesen rendszeres ellenőrzésre, konzultálásra stb. is szükség van. Ezt általánosan nem tudjuk értékelni, mert a kör tagjai nem dolgoztak. De a „Terményadóról" című téma kidolgozásában Madarassi elvtárs nem segített eleget. Irodalmat nem adott és a második megbeszélésen javasolta, hogy ezentúl ritkábban és egyenként jöjjenek konzultálni.

A kör széteséséért komoly felelősség terheli a szervezőirodát és a DISZ-t is. Az volt a legnagyobb hiba, hogy a kör tagjainak munkáját nem is próbálták közvetlenül ellenőrizni, hanem a kör titkárának és a tanszéknek — sokszor az indokoltnál sokkal derülátóbb — információit vették tudomásul. Így nem csoda, hogy csak későn vették észre, hogy a körben nem folyik munka.

A jelenlegi helyzetet elég pontosan feltárta a megtartott ankét, amire meghívtuk a marxizmus-leninizmus tanszéket és a kör valamennyi tagját. Kiderült, hogy az eredeti létszámból kb. 8 olyan elvtárs maradt, aki szívesen dolgozna. Jellemző, hogy az írás- és szóbeli meghívás ellenére a többség nem jött el. Nyilván úgy gondolták, hogy a munkájukról kellene beszámolni, arról pedig nincs mit mondaniok. Mindenesetre nem becsületes dolog. Aki önként elvállal valamilyen munkát, úgy illik, hogy legalább szóljon, ha nem tudja elvégezni.

Az ankéton tisztázódott a kör továbbfejlődésének perspektívája is. *Megállapította az ankét, hogy helytelen volt ilyen nagy csoportokat szervezni, ezentúl egy témán legfeljebb két elvtárs dolgozhat.*

Megállapodtunk abban is, hogy a tanszék hamarosan új, jobb témákat ad. *Az ankét úgy látta, hogy nem lenne helyes újabb tagtoborzási kampányba kezdeni, mert a kör megszilárdítása elsősorban nem ilyen szervezési feladatokon múlik.* A meglévő erőkkel (és az esetleg jelentkező új elvtársakkal) a tanszék nagyobb segítségével és a jobb témákkal kell eredményt elérni. Horosajlov professzor elvtárs segítsége is bizonyosan hozzá fog járulni a kör munkájának fellendítéséhez. Nagyon fontos, hogy a szervezőiroda rendszeresebben kísérje figyelemmel a kör munkáját és néhány hét mulva újra vizsgálja meg, hogy valóban sikerült-e túljutni a jelenlegi holtpontról. Fontos továbbá az is, hogy a kör új titkárát komoly segítségben részesítsék. Ha a kör tagjai valóban komolyan akarnak dolgozni, akkor minden lehetőség megvan arra, hogy még ebben az évben eredményeket érjenek el.

Van-e lehetőség a művelődésre?

Egyetemünk hallgatói sokat foglalkoznak az általános műveltség kérdésével.

A legutóbbi DISZ-taggyűlések is ennek a jegyében zajlottak le és születtek is határozatok, melyekben az alapszervezetek az általános műveltség színvonalára emelésének legkülönfélébb formáit, modszereit határozták el.

Persze senki sem mulasztotta el a DISZ kult. oszt. felelősségét hangsúlyozni ezen a téren, hogy nem biztosít elég lehetőséget az általános műveltség emelésére. (Most arról nem érdemes vitázni, hogy ez mennyiben állta, vagy állja meg a helyét?) Tény az, hogy *a kultúrosztály március 9-én, délután a „József Attila" Kultúrotthonban „Mikszáth Kálmán"-ankétot hirdetett, amelyre a kultúrosztály megtette a szükséges előkészítést.*

(Az előadást Pók Lajos elvtárs, a „Művelt Nép" című folyóirat irodalmi rovatának vezetője tartotta volna.

A kitűzött időben azonban az előadóval együtt mindössze hatan voltunk! Ugy vélem *szégyene ez az egész hallgatóságnak.*

Elgondolhatjuk, hogy mi lehetett Pók elvtárs véleménye erről az „érdeklődésről".

Ugy vélem ez az eset felvet egy pár olyan problémát, amit feltétlenül nyilvánosan kell megtárgyalnunk és erre jó fórum a „Közgazdász".

Mi rejlik e mögött az „ankét" mögött?

1. Rámutat először is hallgatóink nagy közömbösségére a kulturális kérdések iránt. Enélkül is jó szakemberek lesznek — gondolják egyesek, s közben nem is sejtik, hogy az életben mennyire félemberek lesznek:

Diplomájuk lesz — és nem ismerik a magyar nemzet irodalmát, diplomájuk lesz — és nem ismerik a magyar nemzeti zenét, diplomájuk lesz — és nem ismerik a világkultúra haladó hagyományait.

(Persze ezeknek nem teljes ismeretére gondolok). De itt nemcsak arról van szó. *A hallgatók nagy többsége kategorizálja a tantárgyakat: pl. így: „én iparszakos leszek, minek nekem a gazd. tört., ábrázoló, filozófia, stb"? Közben pedig harcot hirdet a „szűk prakticizmus" ellen. Nevetséges és igen szimpla, szegényes álláspont.*

Jellemző, hogy nálunk az egyetemen kialakult egy különleges embertípus, ez: a „kultúrember", vagy kultúros. Szinte külön kategóriát képez az egyetemen, ez a ritka lény, aki rendszerint nem más, mint éppolyan egyetemi hallgató, mint a többi, csak törekszik arra, hogy teljes értékű emberré, műveltté, kultúrálttá váljék (és ennyiben valóban nem éppolyan ember, mint a többi), hogy majd szakmai munkáját is jobban végezhesse el.

A nagy közömbösségre jellemző, hogy az említett ankétra a IV. évfolyamról egyetlen hallgató jelent meg (Triebné), holott a IV. évfolyamnak másnap szabadnapja volt, hogy még készülni sem kellett másnapra.

2. Az, hogy ilyen nagyarányú a közömbösség az önműveléssel szemben, annak úgy vélem nem kis szerepe van az egyetemi oktatásunknak is. — Igaz, hogy az egyetemi oktatók sokat hangzotatták, hogy ne váljunk „szakbarbárokká", de úgy vélem, tenni vajmi keveset tettek ennek érdekében.

Nem történt kísérlet arra, hogy az előadásokon keresztül megszerettessék a hallgatókkal az irodalmat, drámát, zenét.

Ugy vélem, hogy ez nem kismértékben emelte volna az előadások színvonalát és érdekességét. Azt hiszem jó példa, ha itt megemlítem egy meglehetősen „száraz" tantárgy előadását, t. i. a pénzügyét, amelyet *Bácskai* elvtárs mégis olyan érdekesen, szívesen és színvonalasan ad elő, éppen azért, mert „túlnagy" a pénzügy szakterületén és bátran idézi a kapitalizmus pénzügyénél a harpagonokat, velencei kalmárokat. Ezért van az, hogy a hallgatók ezt a „száraz" tárgyat is nagyobb érdeklődéssel hallgatják, mint más, esetleg érdekesebbnek ígérkező tantárgyat. Arról pedig úgy vélem nem is kell beszélnem, hogy hány hallgatóban keltette fel az érdeklődést az irodalmi, művészeti kérdések iránt. Igaz, hogy jellemző az, amikor *Horosájlov elvtárs a IV. évfolyam számára államvizsga tájékoztatót tartott és arról beszélt, hogy lévén a marxizmus-leninizmus egy igen széles terjedelmű tudomány, a vizsgán gyakran fognak szerepelni kulturális, művészeti kérdések is,* a hallgatók nagyrésze elképedt és csodálkozott. Az a véleményem, hogy ebben az elképedésben és csodálkozásban nagy szerepet játszik a mi egyetemi oktatásunk egyoldalúsága is. — (Persze itt nem arra gondolok, hogy irodalmi ankétot rendezzünk valamilyen szaktárgy előadása helyett).

De el lehet gondolkodni azon, hogy *milyen szégyen lesz, ha majd egy szovjet elvtársnak kell bennünket tájékoztatni, pl. a nagy magyar írók vagy zeneszerzők egyikéről.* (Hogy más külföldi írókról, művészekről ne is beszéljek).

Ezt a nagy hiányosságot feltétlenül fel kell számolnia egyetemi oktatásunknak.

3.) Végül, de nem utolsósorban felelősséggel tartoznak az egyetemi hallgatók kulturális neveléséért a kultúr-funkcionáriusok is, főleg a kultúrpropagandisták! — De úgy látszik, nekik kisebb gondjuk is nagyobb annál (tisztelet a kivételnek!) minthogy kulturális nevelőmunkát végezzenek. Meg sem kisérlik pl. megmagyarázni az elvtársaknak, hogy a művelődésnek a mozi vagy színház nem az egyetlen, de nem is a legfőbb formája, persze nem mintha ezen a területen olyan jól állnánk!

Nem keltenek érdeklődést az önművelés iránt, nem kedveltetik meg a hallgatókkal az irodalmat, zenét képzőművészetet. Persze mindezt csak úgy tehetnénk meg, hogy maguk is példát mutatnának ezen a téren. De jellemző, hogy *az ankéton csak egyetlen egy kultúrpropagandista jelent meg, (Soós Sándor külker III. (3),* pedig számunkra névreszóló meghívót küldött a kult. oszt.

Ezen a területen tehát a feladat az, hogy a kultúrpropagandisták rádöbbenjenek feladatuk nagyságára, arra, hogy nagymértékben tőlük függ elvtársaik műveltségi színvonala, hogy ők maguk jó példát mutassanak ezen a területen és ezáltal megszerettessék a művészeteket. — Itt az ideje, hogy véget vessünk a „Horthy-örökség" emlegetésének, hiszen 1945 óta immár több, mint kilenc év telt el és államunk minden lehetőséget megad, hogy ezt az „örökséget" sutba dobjuk és miközülünk is egyre többen legyenek tagjai a „kiművelt emberfők sokaságá"-nak!

Varga György IV/2 polg.

Vezetőségválasztás a XI-es alapszervezetben

A XI. alapszervezet kommunistái ünnepi taggyűlésre készültek.

ELNÖKNEK, erre a komoly feladatra, a taggyűlés egyhangúlag Mihalik elvtársat választotta. A jelölő bizottság választása már nem volt ilyen egyhangú. Először bizony nagyon egyoldalúak voltak a javaslatok, Mihalik elvtárs, igen helyesen, figyelmeztette a taggyűlést: nem helyes, hogy mind a három elvtársat egy csoportból javasolták. Több javaslat után a taggyűlés Gácsi elvtársat elnöknek, Seres és Mesterházi elvtársat a jelölő bizottság tagjainak választotta.

A BIZOTTSÁGOK MEGVÁLASZTÁSA UTÁN került sor a vezetőség beszámolójára, melyet az alapszervezet titkára: Ballai elvtárs tartott. A beszámoló — helyesen — igen részletesen foglalkozott a vezetőség tagjainak munkájával. De foglalkozott az egész eddigi munkával is, bírálta az elvtársakat eddigi passzivitásuk miatt. Előfordul olyan eset is, mint pl. Bartalos elvtársnőé, aki három hónapja elmaradt a tagdíj fizetésével. Nem fogadhatjuk el bizalmijának azt a kifogását, hogy három hónap alatt egyszer sem tudott vele beszélni. Hibája volt a beszámolónak, hogy nem foglalkozott elég részletesen a tanulmányi munkával, bár a fegyelmezetlenség megszüntetésére felhívta a figyelmet és a feladatokat is megmutatta, de túl általánosan. *Ballai elvtárs kissé hosszadalmasan foglalkozott egyes DISZ-vezetőségi tagok munkájával. Ehelyett inkább arról kellett volna beszélnie, hogy hogyan segítik őket a pártvezetőségnek egyes tagjai?*

A beszámoló feletti vitában az elvtársak igen helyesen egészítették ki a vezetőség beszámolóját, elmondták, hogy ez a legjobb beszámoló, melyet eddig hallottak, sok helyes és értékes javaslat hangzott el. Mint Káplár elvtárs, a pártbizottság képviselője is mondta, ez a taggyűlés valóban fordulat az alapszervezet életében. *Az elvtársak bátran bírálták a vezetőség munkáját és a felsőbb szerveket is.* Helyesen mutattak rá, hogy pl. a bizalmiak munkájánál nem az a lényeg, hogy módszertani, vagy másmilyen-„tani" segítség hiányzik. A lényeg az, hogy keveset foglalkoztak a bizalmiakkal és így azok nagyrésze nem is tudott jól dolgozni. A propagandamunkánál az elvtársak vitatkoztak azon, hogyan lehet az, hogy a legjobban dolgozó vezetőségi tag az agit.-.prop. felelős és mégis a népnevelőmunka a legrosszabb az alapszervezetben? Egy dolgot szem elől tévesztettek az elvtársak. Az igaz, hogy a munka jó voltát az elért eredménnyel lehet mérni, de a jó agitációs, népnevelőmunka nem reszortfeladat! Az egész pártvezetőség felel érte és az egész alapszervezetnek segítenie kell ebben.

GROLMUSZ ELVTÁRS HOZZÁSZÓLÁSÁBAN foglalkozott az agitációs munka kérdésével. Helyesen mutatott rá, a legfontosabb feladat az egyetem és az alapszervezet sajátosságainak megfelelő munkamódszerek kialakítása. Sajnos, Grolmusz elvtárson kívül alig néhány elvtárs ismerte a KV II. 8-i határozatát, a népnevelői munka megjavításáról. Garai elvtársnő, a kerület küldötte igen helyesen bírálta az elvtársakat, hogy alig, vagy egyáltalán nem ismerik a párthatározatokat, amelyek ismerése pedig a mi munkánk megjavítását, megkönnyítését eredményezné. Sok elvtárs bírálta a vezetőséget az ellenőrzés elhanyagolásáért. Valóban, az új vezetőségnek igen komoly feladata lesz e téren.

A TAGGYŰLÉS HARCOSSÁGÁT a határozat feletti vita is bizonyítja. Ezután került sor az új vezetőség és a küldöttek megválasztására. A jelölő bizottság javaslatát megvitatták az elvtársak és javították is rajta. Igen helyesen megbírálták azokat az elvtársakat, akiket a jelölőlistára felvettek, így pl. Ballai elvtársat: ne akarjon mindent egymaga elvégezni, minden vezetőségi tagot vonjon be egyformán a munkába. Fel kell számolni azt a régi és rossz nézetet, hogy a gazdasági felelős feladata csak a bélyegek kiosztása és a jegyzőkönyv vezetése. A hosszú vita után a titkos szavazás eredménye: vezetőségi tagok: Ballai László, Viniczei Gábor, Kovács Sándor, Munkácsi Klára, Baranyai Róza, Küldöttek: Ballai László, Gácsi Sándor, Ernei Ilona, Grolmusz Vince, Csizmadia Lajos, Mesterházi Mária. Tanácskozási joggal: Sztavridisz Teofil és Munkácsi Klára elvtársakat küldték az egyetemi pártértekezletre.

AZ UJ VEZETŐSÉG MÁR MEG IS KEZDTE MUNKÁJÁT. Kovács elvtárs pl. igen jól foglalkozik a bizalmiakkal, elmondja saját tapasztalatait is. Az alapszervezet lelkesen készülődik a 17-i pártértekezletre. Feladat, ezt a lelkesedést a mindennapi munkára átvinni és egyre inkább igénybe venni az alapszervezet segítségét. Igy tudjuk csak elérni, hogy a XI. alapszervezet az év végén az elsők között foglaljon helyet.

TALÁLÓS KÉRDÉS

Kik és mikor fogják megjavíttatni az orvosi rendelő elromlott mérlegét a sok ígéret után?

★

Ki tudná megmondani, mikor lesz német jegyzet a II. éven? (Ugy gondoljuk, az tudná legjobban megfejteni, aki kitalálja, mikor telik le a tanulmányi osztály által év elején ígért három hét.)

MENZÁNK AZ ÁRLESZÁLLÍTÁS UTÁN

A hús- és zsír árleszállítása után, mint ahogy azt már a minisztertanácsi rendelet kimondta, változatlan marad a menzajegyek ára. A különbséget az árban a minőség javításával és a mennyiség emelésével egyenlítik ki.

A zsír árának leszállítása arányában növelik a felhasznált zsír mennyiségét. A húsadag változatlan marad és hetenként egyszer, szerdán, vagy csütörtökön sült tésztát adnak az ebédhez.

Ezenfelül a menzavezetőség minden tőle telhetőt elkövet a minőség további javítása érdekében.

A szerkesztő üzeni

Varga György, Rácz Dezső, Lelkes Iván leveleit köszönjük. Kérjük az elvtársakat, hogy továbbra is problémáikat, javaslataikat írják meg szerkesztőségünknek.

★

Mult számunkban megjelent „Ujra formában" c. cikkünk felelőtlen utánnézés következtében a másodéves földrajszszakos hallgatókról helytelenül állítja, hogy a jegelőadás végén ebédhez rohannak. A másodéves gazdaságföldrajszszakos hallgatóknak déli órákban nincs előadásuk az I. v. II-es előadóban.

Meghívták Londonba a magyar ökölvívóválogatottat

Mint az *„Evening News"* című angol lap közli, az Angol Amatőr Ökölvívó Szövetség londoni szereplésre hívta meg a magyar ökölvívó válogatottat. Az angol-magyar nemzetek közötti mérkőzésre — megvalósulása esetén — *novemberben* kerülne sor.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov-tér 8, II. 224
Telefon: 186-850. 192 mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Felelős kiadó: Kürti Lászlóné
Szikra Lapnyomda
Budapest VIII. Rökk Szilárd-u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Gervainé elvtársnő, a kislánya és a technológia

Gervainé elvtársnőnek, az esti III 3-ból, igen helyes kislánya van. Talán négy-öt éves lehet és igen kedvesen tud mosolyogni.

Honnan tudom ezt? Az lesz a legjobb, ha előlről elmesélem az esetet.

Öt óra előtt néhány perccel Gervai elvtársnő belépett a IV. előadóba, ahol még félhomály és elképesztő hideg volt. Kitette maga elé a padra az aktatáskáját, a töltőtollát, letette a nylon-táskáját és egy pilanatra elgondolkodott. Közben bejött az előadó. A tűrésekről kezdett el beszélni, ami oly könnyűnek tetszett az első hallásra, legalábbis csak ezzel magyarázható, hogy jegyzetelésre nem is gondolt. Egy szemtanu se merné állítani, hogy az esti harmadéves iparosokat aznap délután nagyon bántotta volna a buzgóság, de Gervainé közülük is kitünt passzivitásával.

Aztán hirtelen, felcsillanó szemmel a nylontáskához kapott, egy borítékot rántott ki belőle és büszke, kiváncsi mosollyal nyújtotta szomszédjainak. A borítékból fényképek kerültek elő. Ekkor láttam meg Gervai elvtársnő kislányát. Vagy hat képről nézett, mosolygott, kacagott felénk a kislány, Gervainé pedig igazi anyai szeretettel nézegetett a fényképekre. Eközben Hajós elvtárs valamit éppen rajzolt a táblára, mondván, hogy: „a tűrések grafikus ábrázolása egy mindig szimetrikus görbét ad."

Gervai elvtársnő nyugodt lelkiismerettel dölt hátra. Ha valamit esetleg nem ért... majd Cserna megmagyarázza. Konzultálni most nem jár technológiából — év végén természetesen egészen más a helyzet. Különben is csak szerdán lehetne menni, de ennek az egy napnak igen sok helye van már.

Eltette a fényképeket, majd hirtelen támadt játékos kedvvel elkezdett hajtogatni keresztbe-hosszába egy papírdarabot: egy kutyafej-félét gyártott belőle. Elragadóan sikerült. Amikor művét befejezte, az óra már végefelé közeledett. Jókedvű volt, bár lelkiismerete valószínűleg halványan megmozdult, mikor egy pillanatra felfigyelt Hajós elvtárs szavaira: „... és ez a fontos törvényszerűség, elvtársak, amit most láttunk, ez tette lehetővé a tűrések nemzetközi szabványosítását."

TÖRD A FEJED!

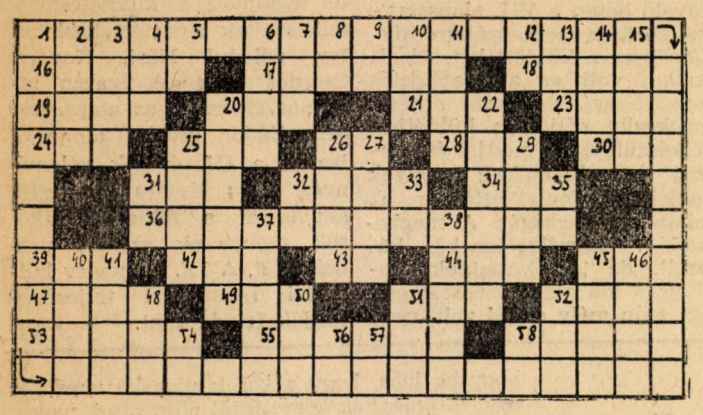

Vízszintes:
1. Igy köszönti Petőfi a nemzeti ünnepet. 16. Csurog iker-szava. (1. kocka dupla betű.) 17. Valóság — közismert idegen szóval (keverve). 18. Női név. 19. Angol aprópénz. (fordí va.) 20. Égitest. 22. Egyik szülő. 23. Velünk — oroszul. (c nélkül, vissza). 24. Zöldség . . .zel . . . 25. . . . haj. 26. Vissza: mai napon. 28. Amazon eleje! 30. Motorkerékpár-márka. (keverve). 31. É. Z. L. 32. Pozitiv sarok. 34. Ugyanaz, mint 29 függ. más szóval. (vissza). 36. Szabadságharc egyik vezére. 39. C. S. S. 42. Hal. 43. Szamárhang. 44. Juh. 45. Lom. (keverve). 47. Neked adom. 49. Nem (angolul). 51. Mondat nélkül! (keverve). 52. Mértékegység (vissza). 53. Férfinév. (keverve). 55. Szabadsághős. 58. Napozó névelővel.

Függőleges:
2. Muzsika. 3. Gyümölcs. 4. Végtelen repedés. 5. N. G. 6. Ásványi termék. 7. Füzet . . . 8. . .ca. 9. Kétes! 10. „Esz a" (keverve). 11. Mezőgazdasági növény. 12. Intő, tilló szó. 13. Női becenév. 14. Föld is ilyen. 15. Keverve: végtelen kíván! (i=y). 16. Vízszintes 1. folyt. 20. Angol tengernagy. 22. Kedvenc állat névelővel. 25. Határmenti város. 26. Férfinév. 27. Fák oldalán van. 29. Rokon. 31. Egyszerű gép. 32. Kutyahang. 33. Déli mássalhangzói. 35. Kötőszó. 37. Vissza: fűszer névelővel. 38. Rokkant ékezet nélkül. 40. Vissza: Ha te is, akkor . . .! 41. Vissza: sajtoló. 45. Mon . . . . 46. Magyar író. 48. D. D. E. 50. Finom ital. 51. Keverve: lop. 52. L. S. A. 54. Féleke! 56. Abc-ben egymásután következő betűk. 57. Egyforma betűk. 58. . . .iteráció. (második kocka két betű.)

Beküldendő: Vízsz. 1, 36. Függ. 16.

Kováts László
III/7.

SAKK

Véget ért a női csapatbajnokság. Csapatunk, mely tavaly alakult és elsőízben vett részt versenyen, a hetedik helyen végzett. Ez a helyezés — ha figyelembe vesszük a részvevő csapatok játékerejét — újonc csapatunknak szép eredmény. Dicséretet érdemelnek női sakkozóink, akik az ország legjobb női sakkozóival szemben, bár most még nem tudtak diadalokat aratni, de nehéz küzdelemre kényszerítették őket. Ki kell emelni Donkó Ilona elvtársnőt, aki a legjobb női sakkozók ól szerzett csapatunk számára értékes pontokat. Dicséretet érdemelnek lelkes játékukért Gerő Tamásné, Kriszt Mária, Trieb Gézáné, Bernolák Andrea, Löwenstein Mária és Nemecskai Mária. Női sakkozóink további fejlődése megköveteli, hogy rendszeresen tanulmányozzák az elméletet, mert ennek hiánya megmutatkozott a bajnokság folyamán. Női sakkozóink látogassák minden héten az elméleti oktatást.

A versenytapasztalat hiánya is észrevehető volt. Ennek kiküszöbölése érdekében női sakkozóinknak sokat kell játszani. Javasoljuk, hogy szakosztályunk rendezzen női sakkversenyt az egyetemen és a minőség javítása érdekében ki kell írni a női főiskolai bajnokságot. Ezt a két versenyt még szeptember előtt, ehát a következő bajnokság megindítása előtt meg kell rendezni.

Ezzel a sakkozást népszerűsíteni tudjuk női hallgatóink körében és el tudjuk érni, hogy női sakkozóink tudásuk fejlesztésére használják fel a következő bajnokság kezdetéig rendelkezésre álló időt.

Operát írok

Már régen foglalkoztat a gondolat, hogy egy operát írjak. Nem volt azonban téma, mely megragadta volna a képzeletemet. Már van. E perctől kezdve tudom, hogy miről fogok operát írni. Az értekezletről! Mert mi történik az operában? Az, ami az értekezleten.

Nézzük csak:

A második felvonás végén járunk, amikoris gróf Morcoskobak, a búgóhangú tenorista énekel: „Imehehe a töhőr, mehellyel kioholtom ihihifjúhu éhéletehehehem!" Igy danázik gróf Morcoskobak, s íme bejelentés alapján a nézőközönség joggal várhatná, hogy tényleg kioltja azt az életet, melyet ő ifjúnak becézett. Nem így azonban ő! Három lépéssel ott terem a színpad másik szélén s újra elfújja: „Kioholtohom ihifjú éhéletem!" — És nem oltja ki. A nézőtéren mindenki feszeng, mindenkinek fáj a foga már egy kis öngyilkosságra, de gróf Morcoskobak nem olyan ember, aki csak úgy, Hübele Balázs módjára cselekedne. Ő alapos ember s ezért még nyolcszor elrecitálja, hogy aszongya: „Kihioholtom ihifjúúúú ééletehehehem" Mely ígéret nagyon helyén való, mert azok, akik eddig el nem aludtak, erősen kívánják, hogy bárcsak kialudt volna már az az ihifjú éhélet!

És mi van az értekezleten?

Az alapszerv tagsága éppen most lélegzik fel, ugyanis Hantházi elvtárs, a távhozzászólás kiváló mestere végre kijelentette: „Elvtársak, azonnal befejezem". — És nem fejezi be! De, nem ám! Mert van még egy-két mondanivalója a huncut betyárnak, sőt a már előbb elmondottakat is megismétli jónéhányszor. S közben sorozatosan megnyugtatja a hallgatóságot: „Azonnal befejezem". Akárcsak gróf Morcoskobak!!

De mint az Operában, úgy itt is hasonló jókívánságokat mormolnak az ébren lévők hősünk ihifjú éhéletére vonatkozóan.

Botka Zoltán.

Rejtvényversenyünk II. fordulója

1. Jókai	1. 1793
2. Déry	2. Fehér és fekete
3. Illyés	3. Felsült szerelmesek
4. Dickens	4. Barbárok
5. Dosztojevszkij	5. Antigone
6. Vanda Vasziljevszkaja	6. Aranykoporsó
7. Thackeray	7. Baleset
8. Móricz	8. Lúdlábkirályné
9. Tolnai Lajos	9. Alakok
10. Victor Hugó	10. Szerelmi házasság
11. Fagyejev	11. Zord idők
12. Moliere	12. Asszonyságok díja
13. Stendhal	13. Az arckép
14. Csehov	14. Pons bácsi
15. Tolsztoj	15. Vaspata
16. Shakespeare	16. Szív és munka
17. Mikszáth	17. A cigánybáró
18. Shaw	18. Jókedv és buzgalom
19. Krudi	19. Nehéz idők
20. Balzac	20. A félkegyelmű
21. Jack London	21. Ének a vizek felett
22. Gogol	22. Hiúság vására
23. Anatole France	23. Tizenkilencen
24. Móra Ferenc	24. Nagy Péter
25. Sophokles	25. A semmirekellő
26. Gorkij	26. A boldog ember
27. Bubenov	27. A fehér nyírfa
28. Ketlinszkaja	28. A viharmadár dala
	29. Az ifjú város
	30. Puszták népe

Beküldendő helyes összeállításban a művek címei a szerzőkkel.